Gemeente Borger-Odoorn

36617-2021:713278

**VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD**

Behandelend ambtenaar: B. de Rijk
Afdeling/cluster: KCC en Ontwikkeling/Ontwikkeling
Portefeuillehouder: F.A.J. Buijtelaar

Registratienummer: 36617-2021:713278

**Onderwerp:**

RES 1.0 van de RES-regio Drenthe

**Voorgestelde wijze van afdoening:**

**Beslispunten:**

*1. De RES 1.0 van de RES-regio Drenthe vaststellen.*

**Inleiding**

Het Klimaatakkoord is de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs. De overheden streven de gezamenlijke doelstelling na om de CO2-uitstoot in 2030 met 49% (112 Megaton) te verminderen (ten opzichte van 1990) en in 2050 een CO2 uitstoot van nagenoeg nul. De overheden hebben in het Interbestuurlijke Programma (IBP) afgesproken een nationale aanpak met landsdekkende regionale energie strategieën (RES) uit te werken. Daarvoor zijn in Nederland in totaal 30 RES-regio's opgericht. De Drentse gemeenten, waterschappen en de provincie Drenthe zijn vertegenwoordigd in de regio RES-regio Drenthe.

In 2020 heeft u de concept RES van de Regio Drenthe vastgesteld en is deze bij de NP RES ingediend. De RES 1.0 is een nadere specificatie en uitwerking van de concept RES met daarin de ruimtelijke vertaling van de Drentse bijdrage, de bijbehorende energie-infrastructuur, afspraken over de verdeling van beschikbare warmtebronnen als mogelijk alternatief voor aardgas en een eerste strategie voor de verduurzaming van de warmtevoorziening.
Er zijn geen nieuwe onderdelen toegevoegd ten aanzien van de 12 ambities van de gemeenten zoals die er al lagen. In bijgevoegde overzicht 'Doorontwikkelingen t.o.v. concept RES' is aangegeven welke wijzigingen qua doorontwikkeling hebben plaatsgevonden.

De RES 1.0 is een strategisch verkennend document. Dit betekent dat enkel de strategie hier op hoofdlijnen wordt beschreven. De uitvoering ligt op lokaal niveau bij de overheden.

*Juridische status van RES 1.0*

De RES 1.0 wordt bestuurlijk vastgesteld door de gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen van de waterschappen. Daarmee is de RES 1.0 bestuurlijk bindend en

heeft het de status van een beleidsstuk. Bestuurlijk bindend betekent dat het bindend is voor de instantie zelf.
Een ander kan er geen juridische rechten/plichten aan ontlenen. Dat kan pas indien het geformaliseerd wordt door middel van het ruimtelijk instrumentarium.

Kortom de RES 1.0 is een strategisch document en moet zijn uitwerking en verankering krijgen in lokale plannen. Diverse maatregelen uit de RES 1.0 moet o.a. een ruimtelijke vertaling krijgen in de gemeentelijke en provinciale omgevingsplannen. De RES 1.0 voorziet daar niet in en is aan de overheden om dit te realiseren.

*Corona*
Door de ontwikkelingen rondom Corona zijn een aantal processen en projecten uitgesteld. Vooral rondom participatie is het in de huidige samenleving lastig om fysiek bij elkaar te komen. Terwijl dit wel belangrijk is. Dit betekent niet dat dit geen doorgang krijgt. Het wordt nog steeds uitgevoerd zij het in een later stadium en wordt meegenomen naar de RES 2.0. Dit maakt wel dat de inhoud van de RES 1.0 niet de kwalitatieve inhoud heeft zoals we destijds voor ogen hadden.

De RES 1.0 biedt wel duidelijkheid over de hoeveelheid grootschalig op te wekken hernieuwbare elektriciteit (hoe en waar), de aanwezigheid en verdeling van warmtebronnen en de hiervoor benodigde infrastructuur voor elektriciteit. Zelf regie houden op de energietransitie in Drenthe staat, zoals eerder beschreven in de startnotitie, nog steeds in alles centraal.

*Regionale bijdrage blijft 3,45 TWh*
In de concept RES kwam de bijdrage van de RES-regio Drenthe uit op 3,45 TWh. Deze bijdrage blijft gelijk. Met de feiten en cijfers als onderbouwing van onze Drentse bijdrage kunnen we aantonen en laten zien (aan NP RES) dat deze bijdrage realistisch en haalbaar is op weg naar 2030.

**Beoogd effect**
Met deze RES 1.0 geven wij aan welke ruimte er in Drenthe is voor uitbreiding van grootschalige hernieuwbare elektriciteit. Het Drentse aanbod is opgebouwd uit de bestaande initiatieven, de geplande initiatieven en de ambitie van de gemeenten op hernieuwbare elektriciteit. Samen zijn we in Drenthe goed voor een opgave van 3,45 TWh (ongeveer 10% van de 35 TWh). De opgave van de 30 RES regio's bedraagt dan ook meer dan de gestelde 35 TWh. In termen van CO2 reductie betekent dit dat een afname van meer dan 20,2 Megaton aan CO2 wordt gerealiseerd voor 2030.

**Argumenten**
1.1 *Het opstellen van de RES 1.0 ondersteunt onze eigen ambities op het gebied van energie en klimaat.*
Wij willen in 2050 streven we naar een reductie van CO2 tot 80 tot 90% en dan is onze gebouwde omgeving van het aardgas af. Daarnaast willen wij in 2040 met alle Drentse gemeenten en provincie er voor zorgen dat voor iedereen die in Drenthe woont niet meer afhankelijk is van fossiele energiebronnen, zoals aardgas, kolen en olie.

*1.2 Het vaststellen van de RES 1.0 Drenthe is de vervolgstap van de intentieovereenkomst, startnotitie en concept RES en het resultaat van een uitvoerig proces.*
Een proces waar meer dan honderd personen namens allerhande maatschappelijke organisaties, overheden, ondernemers, brancheverenigingen, inwonerscollectieven e.a. aan hebben deelgenomen.

*1.3 Met deze RES 1.0 geven we invulling aan doelstellingen die nationaal aan de RES verbonden zijn en zijn op deze manier kwalitatief en kwantitatief vertaald naar een regionale strategie.*
Een strategie die aansluit op de huidige situatie, technische, economische, ruimtelijke en sociale kansen en ontwikkelingen. Die ook nadrukkelijk ruimte biedt voor lokale beleidsvrijheid.

Voor de gemeente Borger-Odoorn is als totaal bod in deze RES 1.0 het volgende opgenomen:
- Wind op land: 124,7 MW (reeds vergund)
- Zon op land: 241,7 hectare (reeds vergund)
- Zon op dak: 0,03 TWh

In de concept RES is vanuit gegaan dat een zonnepaneel een gemiddeld rendement heeft van 285 Wp per zonnepaneel. De vermogens van zonnepanelen ontwikkelt zich steeds verder. Uit onderzoek blijkt dat een gemiddeld rendement van 350 Wp per zonnepaneel voor nieuwe zonnepanelen een goed uitgangspunt is.
Op basis hiervan is de ambitie voor Zon op dak voor de gemeente Borger-Odoorn verhoogd van 0,02 TWh in de concept RES naar 0,03 TWh in de RES 1.0.

**Kanttekeningen**
*1.1 De RES 1.0 is een strategisch document en moet zijn uitwerking en verankering krijgen in lokale plannen en o.a. de omgevingswet.*
Diverse maatregelen uit de RES 1.0 moet o.a. een ruimtelijke vertaling krijgen in de gemeentelijke en provinciale omgevingsplannen. Dit vraagt om goede afstemming en heldere communicatie richting betrokkenen.

*1.2 Wanneer de bijdrage van alle 30 RES regio's niet optelt tot 35 TWh kan er in het uiterste geval een extra opgave aan ons worden opgelegd door de provincie en/of het rijk.*
De totale bijdrage van de 30 RES regio's was op basis van ieders concept RES meer dan de gestelde 35 TWh. Op basis hiervan is de kans dat er een extra opgave wordt opgelegd klein.

**Financiën**
Voor het opstellen van de RES 1.0 is afgesproken dat de ambtelijke inzet van de deelnemende overheden om niet beschikbaar te stellen. De ondersteuning door de hiervoor ingerichte werkorganisatie is gebeurd met middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar heeft gesteld van ca. €421.327 per jaar voor de periode 2019-2021.

**Communicatie**
De twaalf gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor het participatie- en communicatieproces. De gemeente is goed toegerust en heeft ervaring met andere participatietrajecten. Dit traject zal ook zo worden opgepakt. Waar mogelijk wordt verbinding gezocht met ander participatietrajecten zoals de Omgevingswet. Het werkbureau RES-regio Drenthe faciliteert de gemeenten hierbij.

**Uitvoering**
- De RES-regio Drenthe 1.0 wordt na vaststelling verder geborgd in uitvoeringsplannen en de ruimtelijke plannen van provincie en gemeenten. Besluitvorming over mogelijke opweklocaties voor duurzame energie, toekomstige

technieken om de gebouwde omgeving mee te verwarmen, blijven onderwerpen waar u als bevoegd orgaan over besluit.

- Iedere twee jaar vindt een actualisering van de RES-regio Drenthe plaats zodat het mogelijk is in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, onder andere op het gebied van technologische innovatie.

**Bijlage(n)**
- RES 1.0 van de RES regio Drenthe
- Oplegger RES 1.0 regio Drenthe

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

| | |
|---|---|
| de secretaris, | de burgemeester, |
| drs. D.C Rensen | mr. J. Seton |